

BESCHIKKING VAN HET HOF (Eerste kamer)

5 december 1997 *

In zaak C-218/97 P,

Raad van de Europese Unie, vertegenwoordigd door A. Lopes Sabino, D. Canga Fano en T. Blanchet, leden van zijn juridische dienst, als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij A. Morbilli, directeur-generaal van de directie juridische zaken van de Europese Investeringsbank, Boulevard Konrad Adenauer 100,

rekwirant,

betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Eerste kamer) van 16 april 1997 in zaak T-80/96 (Leite Mateus/Raad, JurAmbt. 1997, blz. II-259), en strekkende tot vernietiging van dat arrest,

andere partij bij de procedure:

A. M. Fernandes Leite Mateus, wonende te Zaventem (België), vertegenwoordigd door J.-N. Louis, T. Demaseure, A. Tornel en F. Parmentier, advocaten te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij Fiduciaire Myson SARL, Rue de Cessange 30,

* Procestaal: Frans.

geeft

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward en L. Sévon (rapporteur), rechters,

advocaat-generaal: S. Alber

griffier: R. Grass

de advocaat-generaal gehoord,

de navolgende

Beschikking

- 1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 9 juni 1997, heeft de Raad van de Europese Unie krachtens artikel 49 van 's Hofs Statuut-EG en de overeenkomstige bepalingen van 's Hofs Statuten-EGKS en EGA hogere voorziening ingesteld tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 16 april 1997 in zaak T-80/96 (Leite Mateus/Raad, JurAmbt. 1997, blz. II-259; hierna: „bestreden arrest”), waarbij het besluit van de jury van algemeen vergelijkend onderzoek Conseil/C/360 van 3 oktober 1995 om mevrouw Fernandes Leite Mateus niet tot het examen van dat vergelijkend onderzoek toe te laten, nietig is verklaard.
- 2 Blijkens het bestreden arrest meldde mevrouw Fernandes Leite Mateus (hierna: „Leite Mateus”) zich binnen de in de aankondiging van vergelijkend onderzoek (PB 1994, C 345 A, uitsluitend in de Franse taalversie, blz. 3) gestelde termijn en met gebruikmaking van het officiële sollicitatieformulier aan voor algemeen vergelijkend onderzoek Conseil/C/360, dat door de Raad werd georganiseerd met het oog op de vorming van een aanwervingsreserve van Franstalige secretaresses (r. o. 1).
- 3 Bij het sollicitatieformulier voegde zij een in het Portugees gesteld attest van de vennootschap DSM Resinas de Portugal Ld.^a (hierna: „DSM Resinas”), volgens

hetwelk zij van 1 juli 1973 tot 7 juni 1989 bij die vennootschap had gewerkt en vanaf 1 november 1982 in de categorie „1ª. escriturária” ingedeeld was geweest. Zij voegde bij haar sollicitatieformulier ook een attest en twee verklaringen volgens welke zij van 1 februari tot en met 15 september 1992 en van 16 september 1992 tot en met 31 januari 1993 als hulpsecretaresse bij de Commissie had gewerkt, en dat werk de kennis van een tekstverwerkingssysteem had geïmpliceerd (r. o. 2).

- 4 Volgens de aankondiging van vergelijkend onderzoek zouden de taken van de aan te werven secretaresses bestaan in secretariaatswerkzaamheden, met name in het in de Franse taal typen van teksten op tekstverwerker. In de aankondiging (punt III, B) waren onder meer de volgende voorwaarden geformuleerd:

„(...)

- b) op de datum van bekendmaking van de aankondiging van vergelijkend onderzoek twee jaar beroepservaring als secretaresse (m/v) en/of typist(e) hebben. De sollicitanten moeten door overlegging van bewijsstukken aantonen, dat zij aan deze voorwaarde voor toelating tot het vergelijkend onderzoek voldoen, bijvoorbeeld door het verstrekken van salarisstroken waarop de begin- en de eventuele einddatum van de beroepswerkzaamheid vermeld staat, van arbeidsgetuigschriften met vermelding van de aard en de exacte duur van de werkzaamheid en vergezeld van een overeenkomst of aanstellingsbrief, etc.;

(...)

- d) de Franse taal zeer goed beheersen en dit zo nodig, namelijk voor zover deze kennis niet, gelet op de gevolgde opleidingen, evident is, aantonen, en een behoorlijke kennis hebben van een andere officiële taal van de Europese Gemeenschap (...)

- 5 In de aankondiging van vergelijkend onderzoek was voorts bepaald, dat de sollicitanten die de voor hun toelating tot het vergelijkend onderzoek noodzakelijke bewijsstukken niet binnen de aangegeven termijn zouden hebben overgelegd, door de jury van het examen zouden worden uitgesloten (r. o. 3).
- 6 Bij brief van 3 oktober 1995 werd aan Leite Mateus meegedeeld, dat de jury had besloten haar niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten op grond dat zij niet door overlegging van bewijsstukken had aangetoond, dat zij op de datum van bekendmaking van de aankondiging van vergelijkend onderzoek twee jaar beroepservaring als secretaresse en/of typiste had (r. o. 4).
- 7 Bij brief van 27 december 1995 diende Leite Mateus bij het tot aanstelling bevoegd gezag een klacht in als bedoeld in artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (hierna: „Statuut”). Daarin beklemdoende zij, dat zij bij DSM Resinas wel degelijk typewerkzaamheden had verricht, en zette zij uiteen, dat het in Portugal in de betrokken sector gebruikelijk is, typisten naar gelang van hun anciënniteit in te delen in de categorieën „troisième commis”, „deuxième commis” en „premier commis”, waarbij zij het woord „commis” gebruikte als de Franse vertaling van de Portugese term „escriturária”. Daar zij derhalve meende, over de vereiste ervaring te beschikken, verzocht zij tot het examen van het vergelijkend onderzoek te worden toegelaten (r. o. 5).
- 8 Op 21 februari 1996 verwierp het secretariaat-generaal van de Raad de klacht. Zijns inziens leverden noch het attest van DSM Resinas noch de attesten van de Commissie het overtuigend bewijs, dat Leite Mateus daadwerkelijk secretariaats-en/of typewerkzaamheden had verricht. Voorts beklemdoende het, dat het vergelijkend onderzoek werd georganiseerd met het oog op de aanwerving van Franstalige secretaresses en dat, „[ofschoon] in dit verband [haar] werkzaamheden bij de Commissie eventueel als voor het vergelijkend onderzoek in aanmerking te nemen ervaring konden worden beschouwd, deze werkzaamheden hoe dan ook nauwelijks meer dan een jaar [hadden] geduurd” (r. o. 6).

- 9 In deze omstandigheden stelde Leite Mateus op 24 mei 1996 bij het Gerecht een beroep in tot nietigverklaring van het besluit van de jury van het vergelijkend onderzoek om haar niet tot het examen van dat vergelijkend onderzoek toe te laten. Tot staving van haar beroep voerde zij één middel aan, ontleend aan schending van de aankondiging van vergelijkend onderzoek en aan een kennelijke beoordelingsfout.

Het arrest van het Gerecht

- 10 Na in rechtsoverweging 26 van het bestreden arrest te hebben herinnerd aan de inhoud van artikel 1 van bijlage III bij het Statuut, en in rechtsoverweging 27 aan de rechtspraak volgens welke de aankondiging van vergelijkend onderzoek, zoals die in het Statuut is geconcipieerd, voornamelijk tot doel heeft, de belangstellenden zo nauwkeurig mogelijk in te lichten over de aard van de voor het te vervullen ambt gestelde voorwaarden, zodat zij enerzijds kunnen beoordelen of het voor hen dienstig is te solliciteren, en anderzijds welke bewijsstukken voor de werkzaamheden van de jury van belang zijn en dus bij het sollicitatieformulier moeten worden gevoegd (arresten Gerecht van 21 mei 1992, zaak T-54/91, Almeida Antunes, Jurispr. 1992, blz. II-1739, r. o. 39, en 28 november 1991, zaak T-158/89, Van Hecken, Jurispr. 1991, blz. II-1341, r. o. 23), beklemtoont het Gerecht in laatstgenoemde rechtsoverweging, dat de bewoordingen van de aankondiging van vergelijkend onderzoek zowel het wettigheidskader als het beoordelingskader voor de jury van het vergelijkend onderzoek vormen.
- 11 Met betrekking tot de door Leite Mateus bij DSM Resinas opgedane beroepservaring stelt het Gerecht in rechtsoverweging 31 vast, dat zij te dien aanzien in het sollicitatieformulier had verklaard, dat zij van 1 juli 1973 tot 7 juni 1989 voor dat bedrijf had gewerkt, dat de exacte benaming van haar functie „1^a. escriturária” was en dat haar werkzaamheden hierin bestonden, dat zij „verantwoordelijk was voor de informatica-afdeling van de onderneming”. In rechtsoverweging 34 merkt het Gerecht voorts op, dat Leite Mateus de Portugese term „escriturária” in haar klacht heeft vertaald met „commis” en dat het attest van DSM Resinas zich tot diezelfde omschrijving beperkt wat de door haar verrichte werkzaamheden betreft.

- 12 Na in rechtsoverweging 35 verschillende betekenissen te hebben vermeld die de Portugese term „escriturária” volgens een door de Raad aangehaald Portugees-Frans woordenboek — waarvan de kwaliteit algemeen werd erkend — kan hebben, zoals „commis aux écritures”, „expéditionnaire”, „copiste” en „clerc”, stelt het Gerecht in rechtsoverweging 36 vast, dat het niet anders kan dan dat de werkzaamheden die bij de eerste van deze betekenissen horen, ook typewerkzaamheden omvatten.
- 13 In rechtsoverweging 37 merkt het Gerecht op, dat van een jury van een vergelijkend onderzoek redelijkerwijs mag worden verwacht, dat wanneer zij een bepaalde term niet voldoende kent, zij de betekenis daarvan opzoekt door bijvoorbeeld een woordenboek te raadplegen.
- 14 Met betrekking tot het feit dat Leite Mateus in haar sollicitatieformulier had verklaard, dat haar werkzaamheden als „escriturária” hierin bestonden, dat zij „verantwoordelijk was voor de informatica-afdeling van de onderneming”, geeft het Gerecht in rechtsoverweging 38 van het bestreden arrest te verstaan, dat dit de jury en, vervolgens, het tot aanstelling bevoegd gezag niet had mogen beletten te oordelen, dat de betrokken beroepservaring van Leite Mateus was opgedaan als „secretaresse en/of typiste”. Immers, ofschoon uit de gegeven omschrijving niet duidelijk blijkt, dat die werkzaamheden ook secretariaatswerkzaamheden omvatten, had de Raad, gelet op het door DSM Resinas afgegeven attest betreffende de betrokken ervaring, moeten begrijpen, dat Leite Mateus enkel haar kennis op het gebied van informatica had willen beklemtonen.
- 15 In deze omstandigheden, zo overweegt het Gerecht in rechtsoverweging 39, heeft de Raad, gelet op enerzijds Leite Mateus’ beroepservaring van één jaar in dienst van de Commissie en anderzijds haar beroepservaring van bijna zestien jaar (van 1 juli 1973 tot 7 juni 1989) bij DSM Resinas, waarvan althans een belangrijk deel moet worden geacht in de functie van secretaresse en/of typiste te zijn opgedaan, ten onrechte geoordeeld, dat Leite Mateus niet het bewijs had geleverd van een beroepservaring van ten minste twee jaar in de functie van secretaresse en/of typiste.

- 16 In rechtsoverweging 40 komt het Gerecht dan ook tot de slotsom, dat ten onrechte is geoordeeld dat Leite Mateus niet voldeed aan de in de aankondiging van vergelijkend onderzoek geformuleerde vereisten op het gebied van beroepservaring en dat de jury dus een kennelijke beoordelingsfout heeft gemaakt door haar niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten op grond dat zij het bewijs van de vereiste beroepservaring niet had geleverd. Derhalve heeft het Gerecht het besluit om Leite Mateus niet tot het examen toe te laten, nietig verklaard.

De hogere voorziening

- 17 De hogere voorziening steunt op één enkel middel, te weten schending door het Gerecht van het door de aankondiging van vergelijkend onderzoek vastgestelde rechtskader. Dit middel bestaat uit vier onderdelen: schending van de bijzondere voorwaarden voor toelating tot het vergelijkend onderzoek; schending van het recht met betrekking tot de strekking van het begrip „1ª. escriturária”; schending van het recht bij de uitlegging van het sollicitatieformulier, en, ten slotte, het ontbreken van een kennelijke beoordelingsfout aan de zijde van de Raad.
- 18 Leite Mateus concludeert dat het den Hove behage, primair, de hogere voorziening overeenkomstig artikel 119 van zijn Reglement voor de procesvoering kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren, subsidiair, de hogere voorziening ongegrond te verklaren, en, meer subsidiair, de Raad te verzoeken een vertaling in de procestaal te verstrekken van de bijlagen V tot en met VII bij het verzoekschrift in hogere voorziening, alsmede een termijn vast te stellen waarbinnen zij haar opmerkingen kan maken.

Beoordeling door het Hof

- 19 Wanneer de hogere voorziening kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is, kan het Hof deze volgens artikel 119 van zijn Reglement voor de procesvoering op ieder moment bij met redenen omklede beschikking afwijzen.

- 20 Voorts kan luidens artikel 51, eerste alinea, van 's Hof's Statuut-EG een hogere voorziening alleen rechtsvragen betreffen en moet zij gebaseerd zijn op middelen ontleend aan onbevoegdheid van het Gerecht, onregelmatigheden in de procedure voor het Gerecht, waardoor aan de belangen van de verzoekende partij afbreuk is gedaan, dan wel schending van het gemeenschapsrecht door het Gerecht.

Het eerste onderdeel

- 21 Met het eerste onderdeel van zijn middel stelt de Raad, dat het Gerecht in het bestreden arrest de bijzondere voorwaarden voor toelating tot het vergelijkend onderzoek heeft geschonden, door te overwegen dat Leite Mateus het bewijs van haar beroepservaring had geleverd door overlegging van een door DSM Resinas afgegeven arbeidsgetuigschrift, terwijl in punt III, B, sub b, van de aankondiging van vergelijkend onderzoek was gespecificeerd, dat elk document vergezeld moest gaan van een „overeenkomst of aanstellingsbrief, etc.". Op dit argument, dat al tijdens de schriftelijke behandeling zou zijn aangevoerd en ter terechtzitting nog explicieter zou zijn herhaald, zou in het bestreden arrest niet zijn ingegaan.
- 22 Volgens Leite Mateus geeft de Raad een verkeerde uitlegging aan de aankondiging van vergelijkend onderzoek. Uit de daarin gebezigde uitdrukkingen „bijvoorbeeld" en „etc." blijkt haars inziens namelijk, dat het niet noodzakelijk was het bewijs van de beroepservaring te leveren door overlegging van een overeenkomst of aanstellingsbrief. Zij stelt bovendien, dat het Gerecht, door te overwegen dat de door haar overgelegde stukken rechtens genoegzaam aantoonde, dat zij aan de voorwaarde betreffende de beroepservaring voldeed, een zuiver feitelijke vaststelling heeft gedaan, die door het Hof niet kan worden getoetst. Ten slotte zou de Raad met dit argument in feite enkel een hernieuwd onderzoek van de reeds voor het Gerecht aangevoerde verweermiddelen beogen.
- 23 Bij een zorgvuldige lezing van het verweerschrift en de dupliek van de Raad, zoals op 18 juli respectievelijk 23 oktober 1996 ter griffie van het Gerecht neergelegd, alsmede van het proces-verbaal van de terechtzitting van 5 februari 1997 blijkt, dat het argument als zou de aankondiging van vergelijkend onderzoek aldus moeten

worden uitgelegd, dat het bewijs van de beroepservaring moet worden geleverd door overlegging van een arbeidsovereenkomst of aanstellingsbrief, tijdens de procedure voor het Gerecht niet naar voren is gebracht.

- 24 Het eerste onderdeel van het middel is mitsdien kennelijk niet-ontvankelijk.

Het tweede onderdeel

- 25 Met het tweede onderdeel van zijn middel stelt de Raad, dat het Gerecht het recht heeft geschonden waar het de strekking van het begrip „1^a. escriturária” betreft, door in rechtsoverweging 36 van het bestreden arrest slechts één van de mogelijke vertalingen van de Portugese term „escriturária” in aanmerking te nemen, terwijl de overige vertalingen laten zien, dat het werk van een „escriturária” niet altijd en uitsluitend secretariaats-en/of typewerkzaamheden impliceert, en dat het aan de sollicitant voor een vergelijkend onderzoek is om duidelijk aan te tonen, dat hij aan de voorwaarden voor toelating tot dat vergelijkend onderzoek voldoet. De Raad is bovendien van mening, dat het Gerecht het Portugese recht en, in het bijzonder, de wijze waarop de verschillende beroepsgroepen in collectieve arbeidsovereenkomsten worden gedefinieerd, heeft miskend.
- 26 Leite Mateus beklemtoont om te beginnen, dat de door het Gerecht gebezigde uitlegging van het begrip „escriturária” in overeenstemming is met de aan een Portugees-Frans woordenboek ontleende uitlegging waarmee de Raad zelf is gekomen. De begrippen „commis aux écritures”, „expéditionnaire”, „commis chargé de faire des expéditions ou des copies”, „copiste”, „plumitif” of „clerc” impliceren haars inziens in de huidige tijd per definitie secretariaats- en/of typewerkzaamheden. Bovendien zou de door het Gerecht gebezigde uitlegging in overeenstemming zijn met het Statuut, in bijlage I A waarvan is bepaald, dat de rang C 5, waarin volgens de aankondiging van vergelijkend onderzoek zou worden aangeworven, overeenkomt met de functie van „hulpbeambte”, en de rang C 4 met de functie van typist. Leite Mateus is hoe dan ook van mening, dat de vertaling van de term „escriturária” een feitelijke beoordeling is, die door het Hof niet kan worden getoetst. Zij stelt tot slot, dat de argumenten die de Raad aan het Portugese arbeidsrecht ontleent, een zelfstandig middel vormen, dat voor het eerst in hogere voorziening is voorgedragen en dus niet-ontvankelijk is.

- 27 Bij lezing van de door de Raad in eerste aanleg ingediende memories blijkt niet, dat het argument betreffende de op de jury van het vergelijkend onderzoek rustende verplichting om het Portugese recht in acht te nemen, voor het Gerecht is aangevoerd. Hoe dan ook heeft het Gerecht bij zijn beoordeling, of de door een „1ª. escriturária” verrichte werkzaamheden secretariaats-en/of typewerkzaamheden impliceerden, een semantisch onderzoek verricht, dat niet op één lijn kan worden gesteld met een juridische kwalificatie, maar moet worden beschouwd als een feitelijke beoordeling, die door het Hof niet kan worden getoetst.
- 28 Het tweede onderdeel van het middel is mitsdien kennelijk niet-ontvankelijk.

Het derde onderdeel

- 29 Met het derde onderdeel van zijn middel stelt de Raad schending van het recht bij de uitlegging van het sollicitatieformulier, doordat het Gerecht in rechtsoverweging 38 van het bestreden arrest te verstaan heeft gegeven, dat hij de verklaring van Leite Mateus volgens welke haar werkzaamheden hierin bestonden, dat zij „verantwoordelijk was voor de informatica-afdeling van de onderneming”, aldus had moeten begrijpen, dat zij hiermee enkel haar kennis op het gebied van informatica wilde aantonen. Naar het oordeel van de Raad had het Gerecht zich moeten houden aan een letterlijke uitlegging van hetgeen Leite Mateus in haar sollicitatieformulier had geschreven.
- 30 Leite Mateus merkt op, dat de Raad zich niet op enige schending van het gemeenschapsrecht beroept en dat de uitlegging van het sollicitatieformulier door het Gerecht een feitelijke beoordeling is, die door het Hof niet kan worden getoetst.
- 31 Dienaangaande moet worden vastgesteld dat, zoals Leite Mateus stelt, de uitlegging die het Gerecht in rechtsoverweging 38 van het bestreden arrest aan haar sollicitatieformulier heeft gegeven, een feitelijke beoordeling is, die niet in aanmerking komt voor toetsing door het Hof.

- 32 Het derde onderdeel van het middel is mitsdien kennelijk niet-ontvankelijk.

Het vierde onderdeel

- 33 Met het vierde onderdeel van zijn middel stelt de Raad, dat het Gerecht in rechts-overweging 41 van het bestreden arrest een tegenstrijdig en onjuist oordeel heeft gegeven, door te verklaren dat de Raad een kennelijke beoordelingsfout had gemaakt doordat hij, zoals in rechtsoverweging 39 staat te lezen, geen rekening had gehouden met Leite Mateus' beroepservaring van bijna zestien jaar bij DSM Resinas, waarvan „althans een belangrijk deel” moest worden geacht in de functie van secretaresse en/of typiste te zijn opgedaan, terwijl uit de door het Gerecht zelf gebezigde formulering blijkt, dat het geenszins evident is dat een als „1^a. escriturária” ingedeeld persoon een secretaresse en/of typiste is.
- 34 Leite Mateus bestrijdt 's Raads uitlegging van de beoordeling door het Gerecht, dat slechts zou hebben gerefereerd aan de beroepservaring van bijna zestien jaar die bij DSM Resinas was opgedaan als „1^a. escriturária”. Bovendien zou het hierbij gaan om een beoordeling van feitelijke aard, die door het Hof niet kan worden getoetst.
- 35 Welke uitlegging de Raad ook aan de beoordeling door het Gerecht geeft, vastgesteld moet worden dat het hier een feitelijke beoordeling betreft, die niet in aanmerking komt voor toetsing door het Hof.
- 36 Het vierde onderdeel van het middel is mitsdien kennelijk niet-ontvankelijk.

- 37 In deze omstandigheden moet de hogere voorziening overeenkomstig artikel 119 van het Reglement voor de procesvoering kennelijk niet-ontvankelijk worden verklaard.

Kosten

- 38 Ingevolge artikel 69, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering, dat volgens artikel 118 van toepassing is op de procedure in hogere voorziening, moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen, voor zover dit is gevorderd. Aangezien rekwirant in het ongelijk is gesteld en verweerder in die zin heeft geconcludeerd, dient hij in de kosten van de onderhavige procedure te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer)

beschikt:

- 1) De hogere voorziening is kennelijk niet-ontvankelijk.
- 2) Rekwirant wordt in de kosten verwezen.

Luxemburg, 5 december 1997.

De griffier

R. Grass

De president van de Eerste kamer

M. Wathelet